

RECENZIJE

BOOK REVIEWS

Houben-Weyl: *Methoden der Organischen Chemie*, IV izdanje, izdavač Eugen Müller, svezak XII/2, *Organische Phosphorverbindungen*, obrađeno po K. Sasse, dio 2., Georg Thieme Verlag — Stuttgart 1964., 1132 str.

U ovom časopisu data je recenzija za XII/1 [35 (1963) 255] odnosno prvi dio ovoga sveska, a u istom časopisu je data i recenzija za VI/2 svezak [36 (1964) 46] istoga djela.

Taj svezak obrađuje organske spojeve hipofosforaste kiseline H_3PO_2 , hipodifosforaste kiseline $H_2P_2O_4$, fosforaste kiseline H_2PO_3 , a napose fosforne kiseline i organske spojeve pentahidrofosforne kiseline kao i derivate kondenziranih fosfornih kiselina. Opsežnost ovoga sveska (1132 str.) najbolje svjedoči koliko je zapravo veliko ovo, relativno usko, područje organskih spojeva. Međutim, ovamo spada dio biokemije kojih se koencimi i nukleotidi ne mogu ni zamisliti bez derivata fosforne kiseline. Osim toga većina sredstava za zaštitu bilja, omekšivači, a i naj snažniji sintetski otrovi spadaju među organofosforne spojeve. Materijal je sistematski klasificiran. Dato je niz tabela i propisa za pripravu pojedinih spojeva. Nema sumnje da će knjiga biti od velike koristi za sve one koji se bave organofosfornim spojevima. Od velikoga je značenja i to da je autor dao pregled svih patenata sa toga područja.

D. KOLBAH

I. M. Hais und K. Macek: *Handbuch der Papierchromatographie*, Band II, *Bibliographie und Anwendungen*, Jena 1960 (VEB Gustav Fischer Verlag) 8°, 726 str. Uvezano u platno DM 44.

Ova knjiga je II svezak Priručnika o kromatografiji Hais-a i Macek-a (recenzija I. sveska: *Croat. Chem. Acta* 31 (1959) 131). Knjiga sadrži cjelokupnu bibliografiju o upotrebi svih vrsta kromatografije u anorganskoj i osobito organskoj kemiji. Cjelokupno područje koje obuhvaća 10290 literaturnih citata, podijeljeno je u poglavlja prema shemi I sveska: opći dio, iza toga 6 većih poglavlja, a zatim posebno 27 klasa spojeva još razvrstano u veći broj manjih odsjeka.

Svakom, tko u laboratorijskom radu treba pregled bibliografije u kromatografiji na papiru, ovo standardno djelo bit će od velike pomoći. Bibliografski podaci su vrlo precizni i sadrže tačan i potpun naslov rada što omogućuje brzu odluku u daljnjem studiju pojedinih citata. Knjiga je grafički dobro opremljena a cijena razmjerno umjerena.

K. BALENOVIĆ

F. Albert Cotton: *Chemical Applications of Group Theory*, John Wiley & Sons, Inc., New York 1964., strana: 295, cijena: £ 3,12,0.

Teorija grupa je zadnjih godina snažno prodrla u anorgansku, organsku i fizičku kemiju. Koristeći elemente simetrije molekule možemo, preko teorije grupa, dobiti mnoge informacije često kompliciranih matematskih problema (npr. olakšano izračunavanje molekularnih orbitala za aromatske molekule). Prof. F. Albert Cotton je napisao prvu knjigu iz teorije grupa, koja nam daje opširne upute za praktičnu primjenu teorije grupa na kemijske probleme.

Djelo se sastoji od tri zasebne cjeline. Prvi dio obuhvaća osnovne principe teorije grupa, način klasificiranja molekula u razrede simetrija i vezu teorije grupa i kvantne mehanike. Drugi se dio sastoji od četiri poglavlja. Svako poglavlje je potpuno samostalno i obuhvaća određeno područje primjene. Naime, s ta četiri poglavlja autor je odredio i četiri najvažnija područja primjene: 1. Hibridi, 2. Molekularne orbitale, 3. Teorija ligandnog polja i 4. IR i Raman spektroskopija. Zadnji dio knjige obuhvaća Appendix u kojemu su: tabela karaktera, neka svojstva determinanata i sl. Djelo na pristupačan način upoznaje čitaoca s tehnikom primjene

koju može direktno koristiti u svojem radu i daje potrebno znanje za praćenje novije teoretske literature. Knjiga je štampana na kvalitetnom papiru, a crteži i formule su izvedeni pregledno. Nomenklatura je u skladu sa modernom upotrebom u teoretskoj kemiji.

Autor je redovni profesor kemije na Massachusetts Institute of Technology i dosada je objavio preko stotinu naučnih radova i koautor je knjige: *Advanced Inorganic Chemistry*.

N. TRINAJSTIĆ

Redakcija zaključena 12. veljače 1965.

CROATICA CHEMICA ACTA izlazi godišnje u četiri broja. Pretplata godišnje 6000 dinara (ili 9 \$), a za članove 600 dinara (ili 2 \$). Za izdavača odgovara odgovorni urednik. Glavni i odgovorni urednik Prof. Dr Božo Težak, Zagreb, II. Cvjetno naselje 24. Uprava Zagreb, Marulićev trg 19/II. (Pošt. pret. 131). Žiro račun Hrvatsko Kemijsko društvo, Zagreb, broj 400-181-608-68

Tisak »VJESNIK«, Zagreb